

PARTICIPATIVNO UPRAVLJANJE
PRIRODNIM RESURSIMA

Šume i biološka raznolikost Regionalnog parka Mura Drava

Dora Radosavljević

Grad Velika Gorica

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Povijesni podaci

- Rijeka Drava izvire u Italiji, kroz Hrvatsku teče 720 km do utoka u Dunav
- Središnja vrijednost ekosustava su Dravske poplavne šume
- do 19. st. u šumama uz Dravu je obitavao i vuk
- u 19. st. (1884.) prof. Jurinac je evidentirao vrste prisutne na ovom prostoru većinom i danas

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Osnovni podaci o prostoru - danas

- u 5 županija - ukupna veličina 87.680,52 ha
- Varaždinska županija - od 1975.-1988. izgrađene 3 HE 3.135 ha - znatno smanjene šuma
- sušenje prir. sastojina na 750 ha šuma cca. 10-70%
- uočena potreba - očuvanje ekoloških i općekorisnih funkcija šuma
- veljača 2011. - donesena je Uredba o proglašenju Regionalnog parka Mura-Drava

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Prirodne šumske vrste prisutne na ovom prostoru

- Salix alba, S. purpurea, S. fragilis, S. caprea, S. cinerea i dr.
- Bijela topola (Populus alba), crna topola (P. nigra), hrast (Quercus robur)
- Crna joha (Alnus glutinosa), bijela joha (A. incana), poljski brijest (Ulmus carpiniifolia), U. laevis, poljski jasen, (Fraxinus angustifolija), obični grab (Carpinus betuli) i dr.
- Sve vrste često na prostoru dolaze u zajednicama s drugim drvećem ili grmljem

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Prirodne šumske zajednice

- zajednice bijele i crne topole
- zajednice crne i bijele johe
- zajednice vrbe i topole
- zajednice bijele i krhke vrbe
- zajednice crne johe, poljskog jasena i sremze
- zajednice hrasta lužnjaka i običnog graba i dr...

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Glavni cilj projekta

- Osnažiti suradnju i razviti partnerstvo između lokalnih vladinih institucija, javnih ustanova za zaštitu prirodnih resursa i civilnih organizacija u području zaštite i održivog upravljanja (gospodarenja) šumama uz Dravu
- Cilj projekta je ostvaren nizom radionica, okruglih stolova i raznih drugih skupova, koji su održani u županijama niz Dravu, a u organizaciji udruga članica Dravske lige

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Specifični ciljevi projekta

- prikupiti informacije i provesti analizu uočenih problema u šumama na prostoru uz Dravu
- provesti kampanju za osvještavanje javnosti, informirati građane, posebno organizacije civilnoga društva, privatne vlasnike šuma, poljoprivrednike i gospodarstvenike o sadašnjoj situaciji u Regionalnom parku MD
- sastaviti zajednički prijedlog programa budućeg monitoringa

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Glavne projektne aktivnosti

- Izraditi izvješće o provedenoj analizi, uočenim problemima, prikupljenoj dokumentaciji i informacijama
- Osmisliti kampanju za informiranje građana, privatnih vlasnika šuma, posebno poljoprivrednika, udruga i poslovnih subjekata o sadašnjoj situaciji na području šuma koristeći se medijima: radio, TV, web i drugo
- Osmisliti prijedlog programa za već navedeni monitoring

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Iz prikupljene fotodokumentacije

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Iz prikupljene fotodokumentacije

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Odrađeno u 2016.

- prikupljeni podaci o stanju šuma uz Dravu
- pronađeni i prikupljeni podaci se obrađuju
- informacija o stanju šuma i poljoprivrednih površina pripravljena za medije
- posebni naglasak na bolesti, invazivne vrste, devastaciju, odlaganje otpada i sl. probleme
- dogovorena dinamika provođenja kampanje
- usklađen program za daljnje aktivnosti

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Odrađeno u 2017.

- prikupljene i nove informacije o stanju šuma uz Dravu i promjene u odnosu na 2016.
- pažnja je bila usmjerena na zimu i proljeće
- uspostavili smo još bolju i kontinuiranu suradnju s gotovo svim dionicima prostora, posebno s JU za upravlj. i zašt. prirode u županijama uz Dravu
- izradili smo prijedlog budućeg monitoringa i završno izvješće za projekt

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Ugroze - bolesti, invazivne vrste, klimatske promjene...

- U Hrvatskoj djeluje 19 Javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima na državnoj razini, 21 na županijskoj razini i 5 na lokalnoj razini.
- Na prostoru Regionalnog parka Mura-Drava smještene su brojne prirodne vrijednosti o kojima brinu Javne ustanove županija na kojima se nalazi
- Danas se nažalost još uvijek susrećemo s prekomjernim iskorištavanjem prirodnih dobara:
- Izgradnjom infrastrukture i planiranjem urbanizacije na prostorima tih područja, usprkos nesređenih vlasničkih odnosa
- onečišćenjem okoliša, prekomjernom sječom, zapuštenim zemljištem i drugim već poznatim i/ili novim problemima
- posebno unosom stranih i invazivnih vrsta

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

O invazivnim vrstama

- Invazivne vrste su one čije naseljavanje i širenje negativno utječe na bioraznolikost, zdravlje ljudi i/ili pričinjava znatnu ekonomsku štetu (godišnje cca. 12 milijardi € u zemljama EU)
- Unošenje invazivnih stranih vrsta jedna je od glavnih prijetnji za očuvanje bioraznolikosti
- Invazivne vrste gotovo je nemoguće ukloniti sa staništa na kojem su se naselile - rano otkrivanje je bitno za učinkovitu borbu
- 13. srpnja 2016. donesen je provedbenom uredbom - EU 2016/1141 popis 37 vrlo štetnih invazivnih stranih vrsta

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Invazivne vrste u Hrvatskoj

- **Invazivne biljke u Hrvatskoj (67 vrsta)**
  - najpoznatije su ambrozija, pajasen ili kiselo drvo, amorfa ili čivitnjača, grozdasta kaulerpa...
- **Invazivne životinje u Hrvatskoj**
  - neke od 22 strane vrste riba (npr. kalifornijska pastrva) i signalni rak, te ribe kopnenih voda u moru
  - sisavci - indijski mungos, barska nutrija i bizamski štakor
  - kukci (npr. azijski tigrasti komarac)
- **Ostale invazivne vrste**
  - gljive i dr.

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Invazivne biljke u Hrvatskoj

- biološku raznolikost Hrvatske ugrožava čak 606 stranih i invazivnih biljnih vrsta - istraživanje proveli znanstvenici Sveučilišta u ZG (na 35km² nađeno je najmanje 1, a najviše 47 takvih vrsta)
- Divovski svinjski korov - *Herakleum mantegazianum*
- I Paulovnja je invazivno strano drvo
- projektom DAISIE (Delivering Alien Invasive Species Inventories for Europe) u Hrvatskoj je zabilježena 161 vrsta

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

Neke od invazivnih zeljastih i drvenastih vrsta zabilježenih na ovim prostorima

- ACER NEGUDO – (Jasenolistni javor, američki javor, pajavac, bijeli javor)
- AILANTHUS ALTISSIMA – (žljezdasti pajasen, bogač, kiselo drvo)
- AMBROSIA ARTEMISIIFOLIA – (pelinolisni limundžik, partizanka)
- AMORFA FRUTICOSA – (čivitnjača, kineski bagrem)
- ASCLEPIAS SYRIACA - (cigansko perje, prava svilenica, kinder, dubac svilni)
- CONYZA CANADENSIS - (kanadska hudoljetnica, repušnjača)
- ECDHINOCTISTIS LOBATA - (divlji krastavac, bodljasti krastavac)
- JUNKUS TENUIS - (nježni sit)
- PHYTOLACCA AMERICANA L - (vinobojka, kermes, amer. kermes)
- ROBINIA PSEUDOACACIA L.- (bagrem, akacija, prženica, trnina)
- SOLIDAGO GIGANTEA AITON – (velika zlatica)

Ovaj projekt financira
Europska unija.

Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost projektnih partnera
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta
Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Ovaj projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH.

